

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом Голови
Громадської спілки
«Асоціація деревообробних підприємств України»
№ 1 від « 28 » січня 2026 року

Голова ГС «АДПУ»



Павло ВАСИЛЬСВ

МЕТОДИКА розрахунку цінових показників на деревину

2026 рік

1. Загальні положення

1.1. Методика розрахунку цінових показників на деревину (далі – Методика) регламентує порядок розрахунку цінових показників на деревину (круглі лісоматеріали та деревину дров'яну) на основі наданої товарними біржами, які є членами Громадської спілки «Асоціація деревообробних підприємств України» (далі – Асоціація), комплексної інформації про результати біржових торгів на організованому товарному ринку деревини, управління яким здійснюють такі товарні біржі, та яка надається ними на умовах співробітництва (далі – товарні біржі).

1.2. Методика, а також зміни та доповнення до неї затверджуються Головою Асоціації та публікуються на вебсайті Асоціації в мережі Інтернет: <https://aweu.org.ua> (далі – вебсайт). Асоціація забезпечує наявність на вебсайті актуальної редакції цієї Методики з усіма змінами та доповненнями. За необхідності Асоціація може використовувати інші додаткові способи оприлюднення інформації.

1.3. Цінові показники, які розраховуються за цією Методикою, відображають результати аналізу кон'юнктури ринку деревини як біржового товару (групи біржових товарів) за певний час (період).

1.4. Асоціація публікує цінові показники, які розраховуються за цією Методикою, на власному вебсайті. Оприлюднення цінових показників супроводжується повною, достовірною, прозорою (такою, що може бути перевірена) та актуальною інформацією про джерела даних, використаних для їх розрахунку.

1.5. У випадку встановлення критеріїв цінової нестабільності на ринку деревини відповідно до чинного законодавства розрахунок цінових показників, визначених цією Методикою, буде відбуватися з урахуванням відповідних критеріїв.

2. Принципи розрахунку цінових показників

2.1. Асоціація здійснює розрахунки цінових показників (індексів) на деревину за методологією, визначеною цією Методикою.

2.2. Розрахунки цінових показників на деревину, визначені цією Методикою, не мають статусу біржового курсу (котирувальної ціни), який розраховується товарними біржами відповідно до чинного законодавства, а формуються в цілях довідкового інформування учасників ринку та інших зацікавлених осіб.

2.3. Розрахунки цінових показників на деревину, визначені цією Методикою, носять довідково-орієнтирний та аналітичний характер, відображаючи інформацію про стан ринку деревини в Україні, доступну всім його учасникам для аналізу та прогнозування, та є важливим інструментом для прийняття рішень, оцінки ринку та забезпечення його стабільності.

2.4. У випадку анулювання біржової угоди за інформацією наданою відповідною товарною біржею, ціна якої увійшла до розрахунку цінового показника, Асоціація має право коригувати значення цінових показників шляхом виключення даних щодо такої біржової угоди з розрахунку.

3. Індекси цін на деревину

3.1. Асоціація розраховує щоденні/тижневі/місячні/квартальні індекси цін на:

- круглі лісоматеріали (далі разом – індекси цін на круглі лісоматеріали, окремо – щоденні індекси цін на круглі лісоматеріали, тижневі індекси цін на круглі лісоматеріали, місячні індекси цін на круглі лісоматеріали, квартальні індекси цін на круглі лісоматеріали);

- деревину дров'яну (далі разом – індекси цін на деревину дров'яну, окремо – щоденні індекси цін на деревину дров'яну, тижневі індекси цін на деревину дров'яну, місячні індекси цін на деревину дров'яну, квартальні індекси цін на деревину дров'яну).

3.2. Асоціація проводить розрахунок цінових показників (індексів) на основі наданої товарними біржами в рамках співробітництва інформації, що не становить комерційної таємниці та професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

3.3. Види індексів цін на круглі лісоматеріали:

- ✓ щоденний, тижневий, місячний та квартальний індекси цін на круглі лісоматеріали по Україні відповідно до породи;
- ✓ щоденний, тижневий, місячний та квартальний індекси цін на круглі лісоматеріали по Україні відповідно до породи та класу якості;
- ✓ щоденний, тижневий, місячний та квартальний індекси цін на круглі лісоматеріали відповідно до породи по області заготівлі деревини;
- ✓ щоденний, тижневий, місячний та квартальний індекси цін на круглі лісоматеріали відповідно до породи, класу якості та області заготівлі деревини.

3.4. Види індексів цін на деревину дров'яну:

- ✓ щоденний, тижневий, місячний та квартальний індекси цін на деревину дров'яну по Україні відповідно до сортименту за напрямком використання;
- ✓ щоденний, тижневий, місячний та квартальний індекси цін на деревину дров'яну по Україні відповідно до сортименту за напрямком використання та групою порід;
- ✓ щоденний, тижневий, місячний та квартальний індекси цін на деревину дров'яну відповідно до сортименту за напрямком використання по області заготівлі деревини;
- ✓ щоденний, тижневий, місячний та квартальний індекси цін на деревину дров'яну відповідно до сортименту за напрямком використання та групою порід по області заготівлі деревини.

3.5. Усі види індексів цін на круглі лісоматеріали та індексів цін на деревину дров'яну розраховуються без урахування строків (періодів) поставки круглих лісоматеріалів/деревини дров'яної згідно укладених біржових угод.

3.6. Під індексом цін на круглі лісоматеріали та індексом цін на деревину дров'яну належить розуміти середньозважену ціну на круглі лісоматеріали / деревину дров'яну, щодо якої на товарних біржах було укладено біржові угоди у відповідному періоді (день/тиждень/місяць/квартал) з використанням принципу накопичення історичних даних для врахування попередніх торгових подій, визначених цією Методикою.

3.7. Середньозважена ціна на круглі лісоматеріали та середньозважена ціна на деревину дров'яну розраховується шляхом ділення загальної вартості круглих лісоматеріалів/деревини

дров'яної (з урахуванням ПДВ) за укладеними у відповідному періоді (день/тиждень/місяць/квартал) біржовими угодами на суму обсягів круглих лісоматеріалів/деревини дров'яної за відповідними укладеними на товарних біржах біржовими угодами.

3.7.1. У разі відсутності даних, необхідних для розрахунку середньозваженої ціни на відповідну товарну групу круглих лісоматеріалів/деревини дров'яної, застосовується відповідне значення середньозваженої ціни за аналогічний попередній період.

3.8 Індeksi цін на круглі лісоматеріали та індeksi цін на деревину дров'яну Асоціація розраховує окремо на кожен період відповідно до визначених цією Методикою видів в розрізі наступних товарних груп:

- по круглим лісоматеріалам - за комбінаціями порід, класів якості та області заготівлі деревини;

- по деревині дров'яній - за комбінаціями сортименту за напрямком використання, групами порід та області заготівлі деревини.

3.8.1. Індeksi цін на круглі лісоматеріали розраховуються на такі породи: береза повисла, бук лісовий, вільха чорна, дуб звичайний, сосна звичайна, ялина європейська, ялиця біла та ясен звичайний.

3.8.2. Для цілей цієї Методики приймається поділ деревини дров'яної в залежності від напрямку використання на: деревину дров'яну непромислового використання (Деревина дров'яна НП) та деревину дров'яну промислового використання (Деревина дров'яна ПВ).

Індeksi цін на деревину дров'яну розраховуються на такі групи порід – м'яколистяні, твердолистяні та хвойні.

3.8.3. Для розрахунку всіх визначених цією Методикою видів індексів цін на круглі лісоматеріали враховуються круглі лісоматеріали з діаметром від 10 до 60 см.

3.8.4. Для розрахунку всіх видів індексів цін на круглі лісоматеріали та індексів цін на деревину дров'яну враховуються склади розміщення деревини: верхній, нижній та проміжний.

3.9. Асоціація розраховує всі види щоденного індексу цін на круглі лісоматеріали та щоденного індексу цін на деревину дров'яну на основі щоденних даних, наданих товарними біржами, які в послідовному використовуються для розрахунку інших видів індексів цін за іншими періодами.

3.10. Розрахунок щоденного індексу цін на круглі лісоматеріали та щоденного індексу цін на деревину дров'яну (далі – щоденний індекс).

Щоденний індекс (позн. - *index*)) розраховується за формулою:

$$index = \frac{C_{acc}}{V_{acc}}, \text{ де:}$$

V_{acc} - накопичений обсяг продажу,

C_{acc} - накопичена вартість продажу

3.11. Щоденний індекс розраховується з використанням наступних розрахункових значень для визначення параметрів накопичення:

3.11.1. Коефіцієнт активності на торгах (K_{act}), який розраховується для визначення поточної ліквідності відповідної товарної групи:

$$K_{act} = \frac{V_n}{\underline{V}}, \text{ де:}$$

V_n — фактичний обсяг продажу відповідної товарної групи у день розрахунку n ,
 \underline{V} — середнє значення ненульових сумарних за день фактичних обсягів продажу відповідної товарної групи за 6 місяців.

Для врахування можливих коливань активності торгівлі (зростання/спадання) Асоціація визначає K_{max} як $\max(K_{act})$ за останні 60 робочих днів.

3.11.2. Оптимальне накопичення обсягу продажу відповідної товарної групи (V_{opt}) розраховується на основі щоденних даних про обсяги продажу такої товарної групи на товарних біржах.

Оптимальне накопичення обсягу продажу відповідної товарної групи визначається для врахування ринкових коливань:

$$V_{opt} = \underline{V} * 2 * \max(K_{max}, 1)$$

3.11.3. Поріг накопичення обсягу продажу відповідної товарної групи (граничний необхідний обсяг продажу - позн. V_{lim}) визначається як максимальне значення оптимального накопичення обсягу продажу за останні 20 робочих днів:

$$V_{lim} = \max(V_{opt}^n, V_{opt}^{n-1}, \dots, V_{opt}^{n-19}), \text{ де:}$$

n - день торгів, на який розраховується індекс

3.11.4. Алгоритм розрахунку накопичених показників (накопиченого обсягу продажу і накопиченої вартості продажу)

Розрахунок накопиченого обсягу продажу на дату n відбувається шляхом додавання обсягів продажу за попередні дні ($n, n-1, \dots, n-k$) до моменту, доки фактичний накопичений обсяг продажу (V_{acc}) не буде дорівнювати порогу накопичення обсягу продажу (V_{lim}). Тобто:

$$\sum_{i=n-k+1}^n V_i < V_{acc} \leq \sum_{i=n-k}^n V_i$$

В разі, якщо на день $n-k$ накопичений обсяг продажу є більшим за поріг накопичення обсягу продажу, для забезпечення точної рівності накопиченого обсягу продажу ($V_{acc} = V_{lim}$) застосовується коефіцієнт коригування j для останнього дня накопичення ($n-k$):

$$j = \frac{V_{lim} - \sum_{i=n-k+1}^n V_i}{V_{n-k}}$$

Тоді, підсумкові показники для розрахунку щоденного індексу становлять:

✓ Накопичений обсяг продажу:

$$V_{acc} = \sum_{i=n-k+1}^n V_i + (V_{n-k} * j) = V_{lim}$$

✓ Накопичена вартість продажу:

$$C_{acc} = \sum_{i=n-k+1}^n C_i + (C_{(n-k)} * j), \text{ де:}$$

C_n - фактична вартість продажу відповідної товарної групи у день розрахунку n .

3.11.5. У випадку, якщо порогу накопичення обсягу продажу відповідної товарної групи не досягнуто протягом 60-ти робочих днів ($V_{acc} < V_{lim}$), тоді V_{acc} визначається як максимальне накопичення фактичного обсягу продажу (V_n) за цей період:

$$V_{acc} = \sum_{i=n}^{n-59} V_i$$

3.12. Розрахунок періодичних (тижневий/місячний/квартальний) індексів цін на круглі лісоматеріали та індексів цін на деревину дров'яну ($index_{period}$).

3.12.1. Асоціація розраховує періодичний індекс на основі принципу безперервного накопичення, відповідно до якого часовий діапазон охоплює період від найдавнішої дати накопичення (першого торгового дня періоду (при розрахунку щоденного індексу)) до останнього торгового дня цього періоду включно.

3.12.2. Для визначення періодичного індексу використовуються агреговані (сумарні) значення вартості та обсягів продажу відповідної товарної групи, розраховані за наступним алгоритмом:

Визначення часового вікна:

- D_{start} — перший торговий день відповідного періоду (тижня/місяця/кварталу).
- D_{end} — останній торговий день цього ж періоду.
- Датою початку розрахунку (T_{min}) є найдавніша дата, дані за яку були включені до розрахунку щоденного індексу для дня D_{start} .

Формула розрахунку:

$$index_{period} = \frac{C_{total}}{V_{total}}, \text{ де:}$$

V_{total} — сумарний накопичений обсяг продажу за весь часовий діапазон від T_{min} до D_{end} ;

C_{total} — сумарна накопичена вартість продажу за весь часовий діапазон від T_{min} до D_{end} .

3.12.3. Врахування коефіцієнту коригування

Оскільки найдавніший день накопичення у щоденному індексі може враховуватись частково (через коефіцієнт j), сумарні показники для періоду розраховуються так:

$$V_{total} = (V_{T_{min}} * j_{T_{min}}) + \sum_{t=T_{min}+1}^{D_{end}} V_t$$

$$C_{total} = (C_{T_{min}} * j_{T_{min}}) + \sum_{t=T_{min}+1}^{D_{end}} C_t, \text{ де:}$$

- $V_{T_{min}}, C_{T_{min}}$ — фактичні обсяг та вартість продажу на найдавнішу дату накопичення;
- $j_{T_{min}}$ — коефіцієнт коригування, що застосовувався для цієї дати при розрахунку щоденного індексу на день D_{start} ;
- $\sum_{t=T_{min}+1}^{D_{end}}$ — сума фактичних значень за всі наступні дні періоду до його завершення.

3.13. Асоціація розраховує і публікує індекси цін на круглі лісоматеріали та деревину дров'яну на власному вебсайті на наступний робочий день після завершення відповідного періоду (день/тиждень/місяць/квартал) з відображенням зміни індексів відносно попереднього періоду.

Розраховані Асоціацією індекси цін на круглі лісоматеріали та деревину дров'яну можуть додатково можуть публікуватись на відповідних вебсайтах товарних бірж.